

NOTAT

/malylo-erst

Journalnr. 13/0042

Samarbejdsaftale vedrørende samarbejde mellem Erhvervsstyrelsen og regionerne om fremme af industrielle symbioser

0. Baggrund

Det fremgår af aftalen om Finansloven 2013, at der reserveres "en pulje til initiativer i 2013, der understøtter bedre udnyttelse af nye markedsmuligheder og eksisterende grønne styrkepositioner." Herunder afsættes 10 mio. kr. til udbredelsen af industrielle symbioser.

Udmøntningen af indsatsen er nærmere aftalt mellem Regeringen og Enhedslisten i "Aftale mellem regeringen og Enhedslisten om: 'Udmøntning af grønne, erhvervsrettede initiativer i Aftalerne om finansloven for 2013' (11. december 2012)"¹.

Af aftalen fremgår det, at formålet bl.a. er at danne en række konkrete partnerskaber mellem virksomheder, der ønsker at indgå i industrielle symbioser. Gennem samarbejde om udnyttelse af spildprodukter kan virksomhederne mindske det samlede økologiske fodaftryk i form af et mindre samlet ressourceforbrug og reduceret CO₂-udledning, og kan samtidig styrke konkurrenceevnen og fastholde produktionsarbejdspladser i Danmark.

Indsatsen udmøntes gennem bl.a. etablering af en "dating-site" til matchmaking mellem virksomheder, en række matchmaking events, etablering af en task force og tilbud om rådgivning, samt gennem inddragelse af bl.a. regioner og kommuner.

Indsatsen administreres af Erhvervsstyrelsen med hjemmel i lovbekendtgørelse 1715 af 16. december 2010 af lov om erhvervsfremme.

1. Formål med aftalen

1.1. Formålet med denne aftale er at sætte rammerne for samarbejdet mellem Erhvervsstyrelsen og regionerne omkring indsatsen for fremme af industrielle symbioser, herunder følgende delformål:

- Beskrivelse af den overordnede løsningsmodel til implementering af indsatsen

¹ Den fulde aftaletekst kan findes i bilag 1.

- Fastlæggelse af den overordnede opgavefordeling mellem Erhvervsstyrelsen og regionerne
- Den økonomiske ramme for task forcen
- Vilkår for tildeling af tilskud til regionerne til indkøb af konsulent, herunder udbetaling af tilskud

2. Løsningsmodel

Definition af industriel symbiose

2.1 Industriel symbiose defineres overordnet som et samarbejde mellem mindst 2 virksomheder, hvor overskydende ressourcer i form af restfraktioner, affald, vand eller energi indgår som ressource hos en anden virksomhed. Industriel symbiose skal dels bidrage til at minimere omkostningerne for virksomhederne og dermed styrke konkurrenceevnen, dels bidrage til ressourceeffektivisering gennem øget genanvendelse og reduceret indtag af nye materialer.

Task force

- 2.2 Der etableres en national task force, der skal foretage matchmaking af virksomheder mhp. at danne konkrete partnerskaber mellem virksomheder, der ønsker at indgå i industrielle symbioser. Task forcen skal desuden etablere en kortlægning af potentialer for industrielle symbioser på nationalt niveau samt arbejde for udviklingen af en selv bærende model for indsatsen.
- 2.3 Matchmakingen gennemføres ved hjælp mv., afholdelse af matchmaking events og opfølgende arbejde ift. facilitering af indgåelse af samarbejde mellem virksomheder. Til brug for dette arbejde anvendes en central database med oplysninger om virksomheders ressourcestrømme ("dating-site").
- 2.4 Rettigheder til dating-site og indhold af databasen tilfalder Erhvervsstyrelsen. Der vil være mulighed, at regionerne efter projektets afslutning kan arbejde videre med data for virksomhederne i den pågældende region.
- 2.5 Task forcen sammensættes af en koordinerende enhed placeret i Erhvervsstyrelsen og regionale repræsentanter bestående af en ekstern konsulent samt et ½ årsværk i de regionale udviklingssekretariater eller i en relevant regional erhvervsudviklingsaktør med tæt opkobling til regionen.
- 2.6 Der etableres herudover en arbejdsgruppe for medarbejdere i hhv. Erhvervsstyrelsen og regionerne, der har til formål løbende at koordinere ovenstående initiativer. Der vil være mulighed for deltagelse på ledelsesniveau, på ad hoc basis, når dette skønnes nødvendigt. Erhvervsstyrelsen indkalder til møder for arbejdsgruppen på ad hoc basis.
- 2.7 Samarbejdet har ikke til formål at etablere nogen form for juridisk partnerskab mellem parterne, ligesom ingen part er beføjet til at binde de andre parter på nogen måde, udover indholdet i nærværende aftale.
- 2.8 Ingen part er – direkte og indirekte – ansvarlig for en anden parts forsømmelser, fejl eller undladelser, som udspringer af aktiviteter

udført under nærværende Samarbejdsaftale eller på andet grundlag. Ingen part er ansvarlig for indirekte tab og følgeskader.

Tilskud til privat rådgivning

2.9 På baggrund af identifikation af mulige industrielle symbioser gennem ovenstående matchmaking aktiviteter, kan virksomheder ansøge om tilskud i form af en klippekortsordning til teknisk, juridisk eller finansiell rådgivning ift. etablering af symbiosesamarbejder.

3. Erhvervsstyrelsens primære opgaver

- 3.1 Erhvervsstyrelsen udgør koordineringsenheden, der er ansvarlig for den generelle *ledelse og koordinering af indsatsen*, sikrer den samlede fremdrift i projektet og at hele task forcen samarbejder og identificerer potentiale på tværs af regionerne, udveksler faglig viden og om nødvendigt bistår hinanden i løsning af konkrete opgaver.
- 3.2 Facilitering af regelmæssige *koordineringsmøder* for hele task forcen i Erhvervsstyrelsen København.
- 3.3 Indkøb og administration af *IT-system/database* ("dating-site").
- 3.4 *Træning af task forcen* i afholdelse af matchmaking events, betjening af database/IT-system, opsøgende og opfølgende matchmaking.
- 3.5 Agere *tovholder på nationale matchmaking events* og fungere som *sparringspartner og medarrangør* på regionale matchmaking events.
- 3.6 *Administration af tilskud* til virksomheder til teknisk, juridisk og finansiell rådgivning, herunder udvælgelse af hvilke virksomheder, der kan bevilges tilskud. Udvælgelsen sker med udgangspunkt i "først til mølle" og opfyldelse af en række nærmere bestemte kriterier fx potentielt mindre ressourceforbrug og styrkelse af konkurrenceevnen, Erhvervsstyrelsen fastlægger kriterierne med inddragelse af regionerne.
- 3.7 *Interessentinddragelse på nationalt niveau*, herunder kontakt til andre styrelser, brancheorganisationer og fagorganisationer mv.
- 3.8 Gennemførelse af *den nationale kortlægning*, der skal bidrage til sikring af videreførelsen af initiativet, med bidrag fra regionerne om særlige regionale forhold og viden, samt erfaringer fra regionale matchmaking aktiviteter.
- 3.9 *Erfaringsopsamling* og samlet ekstern *evaluering* af indsatsen.
- 3.10 Varetagelse af indsatsen omkring afdækning af mulighederne for udvikling af en *selvbærende model*.

4. Regionernes primære opgaver

- 4.1 *Opsøgende arbejde* i forhold til at kortlægge og identificere potentielle industrielle symbioser, rekruttering af virksomheder til deltagelse i matchmaking, herunder bl.a. afholdelse af virksomhedsbesøg, og mobilisering af eksisterende viden i det regionale udviklingssekretariat og hos relevante aktører i regionen.

- 4.2. Agere tovholder på afholdelse af *matchmaking events* i den pågældende region, herunder at identificere og invitere virksomheder til deltagelse. Regionen har mulighed for at tilpasse *matchmaking events* til den regionale virksomhedsstruktur eller særlige erhvervspolitiske strategiske satsninger i den pågældende region.
- 4.3. *Opfølgende arbejde* i forhold til at følge *matchmakingen* til dørs mhp. etablering af konkrete industrielle symbioser.
- 4.4. Til brug for *matchmaking*-arbejdet skal regionen anvende den nationale *database*, stillet til rådighed af Erhvervsstyrelsen.
- 4.5. Som led i *matchmaking* og identificering af mulige symbioser skal regionen *henvise til og vejlede om tilskudsmuligheder* i Erhvervsstyrelsen til teknisk, juridisk eller finansiel rådgivning, samt *assistere virksomheder med at ansøge om tilskud*.
- 4.6. Den eksterne konsulent og regionale medarbejder skal være *kontakten til alle relevante regionale aktører* (i forhold til strukturer og samarbejdstraditioner i den pågældende region), herunder, lokale erhvervsråd, virksomhedsnetværk inden for miljø, fagorganisationer og andre, der kan bidrage til at identificere og motivere virksomheder til deltagelse i industrielle symbioser, samt koordinering med kommunale erhvervs- og miljøafdelinger.
- 4.7. Den eksterne konsulent forventes at deltage fast i de regelmæssige *koordineringsmøder* i Erhvervsstyrelsen i København.
- 4.8. Den interne medarbejder deltager i arbejdsgruppen jf. punkt 2.6 samt på ad hoc basis i koordineringsmøderne nævnt i punkt 4.7.

5. Økonomisk ramme for finansiering af task force

- 5.1. Erhvervsstyrelsen finansierer koordiningsenheden og "klippe-kortsordning".
- 5.2. Erhvervsstyrelsen giver et tilskud til hver region på op til 450.000 kr. til indkøb af ekstern konsulent, inkl. overhead og transportudgifter, der skal deltage som regional repræsentant i task forcen med særlig faglig ekspertise og kendskab til regionens virksomheder.
- 5.3. Hver region afsætter som minimum ½ årsværk i det regionale udviklingssekretariat eller hos en relevant regional erhvervsudviklingsaktør med tæt kobling til regionen, der skal deltage som regional repræsentant i task forcen. Regionen afholder overhead og transportudgifter. Medarbejderen skal have regionalpolitisk erfaring, erfaring med grøn vækstpolitik og kendskab til virksomhederne i regionen. Medarbejderen skal være til rådighed fra 1. april 2013 til 31. december 2013.
- 5.4. Erhvervsstyrelsen afholder udgifter til facilitering af min. 3 nationale *matchmaking events*.
- 5.5. Regionen afholder udgifter til facilitering af min. 2 *matchmaking events* i hver region.
- 5.6. Udover de nævnte udgifter og omkostninger er ingen part forpligtet til at tilføre yderligere midler eller finansiering til brug for projektet.

6. Kommunikation og formidling

- 6.1. Erhvervsstyrelsen varetager de overordnede kommunikationsaktiviteter under indsatsen, mens regionerne bidrager til kommunikation og formidling i forbindelse med regionale matchmaking events, herunder omtale på hjemmeside, pressemeddelelser, regionale/lokale medier mv.
- 6.2. Alle regionale logoer inkluderes ved generel omtale af indsatsen på Erhvervsstyrelsens hjemmeside og alle regioners hjemmesider mhp. at synliggøre det tværgående samarbejde.
- 6.3. Regionale matchmaking events markedsføres som samarbejde mellem den pågældende region og Erhvervsstyrelsen med begge logoer repræsenteret.

7. Vilkår for tildeling af tilskud til indkøb af konsulent

- 7.1. Regionen indkøber en konsulent til varetagelse af matchmaking opgaver som udgangspunkt for perioden 2. april 2013 til 31. december 2013.
- 7.2. Den enkelte region finder, udvælger og indgår kontrakt med en konsulent til deltagelse i task forcen med udgangspunkt i opgavebeskrivelsen i denne samarbejdsaftale. Elementer i kontrakten kan være fx antal virksomhedsbesøg, antal matchmaking events, antal etablerede symbioser mv. Alle instruktionsbeføjelser, al honorering mv. over for konsulenten ligger hos regionen og regionen er alene ansvarlig for valget af konsulenten.
- 7.3. Erhvervsstyrelsen orienteres om valget af konsulent. Erhvervsstyrelsen modtager en kopi af kontrakten mellem region og konsulent, inden tilskuddet udbetales. Erhvervsstyrelsen har mulighed for at afvise valget af konsulent, hvis dennes kvalifikationer afviger væsentligt fra nedenstående kriterier, eller hvis kontrakten i væsentligt omfang eller indhold ikke lever op til formålet med indsatsen.
- 7.4. Konsulenten kan være selvstændig, ansat i en større konsulentvirksomhed, videninstitution eller lignende. For at skabe kontinuitet forventes det dog, at opgaven varetages af den samme konsulent i hele perioden, og maksimum 2 personer. Konsulenten udvælges ud fra følgende kriterier:

Væsentligt:

 - Solid erfaring fra det private erhvervsliv.
 - Som minimum mellemlang videregående uddannelse inden for det tekniske/kemiske område, fx ingeniør.
 - Udpræget kendskab og netværk til virksomheder i den pågældende region og andre relevante aktører fx videninstitutioner, virksomhedsnetværk mv.
 - Kendskab til erhvervsmiljøregulering.
 - Forståelse for kommerciel forretningsførelse.

Det tilstræbes, at vedkommende også besidder:

 - Erfaring med miljøoptimering af produktionsprocesser inden for fx vand, energi og/eller materialer.
 - Gode netværksegenskaber.
 - God, særligt mundtlig, formidlingsevne og motivationsevne

- Kompetencer inden for projektledelse og procesfacilitering
- 7.5. Regionen sikrer, at konsulenten følger retningslinjerne for implementeringen af indsatsen som beskrevet i nærværende aftale og udstukket af koordineringsenheden, fx ift. metoder for match-making, anvendelse af IT-system, henvisning til tilskudsmuligheder mv.
- 7.6. Det er op til den enkelte region, hvordan man ønsker at finde frem til konsulenten, dvs. gennem et uformelt udbud eller ved at trække på eksisterende kontakter, dog således, at konsulenten er fundet inden den 2. april 2013.
- 7.7. Konsulenten placeres fysisk i det regionale udviklingssekretariat eller hos en relevant regional erhvervsudviklingsaktør.
- 7.8. Konsulenten skal primært arbejde med virksomheder i den pågældende region, men det skal være muligt for koordineringsenheden og/eller andre deltagende regioner efter aftale med konsulentens region indbyrdes og uden yderligere honorering at trække på op til i alt 20 pct. af konsulentens timer til tværgående opgaver, med henblik på at identificere symbioser på tværs af regionale grænser samt at supplere den faglige viden på tværs af de regionale konsulenter. Det vil være muligt at overstige de 20 pct. indbyrdes mellem regionerne, såfremt regionerne træffer aftale herom, og honoreringen fortsat alene varetages af den region, der har hyret den pågældende konsulent.

8. Udbetaling af tilskud

- 8.1. Tilskuddet betales bagudrettet på baggrund af én ledelsespåtegnet slutrapport med oplysninger om gennemførte aktiviteter, herunder opgørelse af faktisk afholdte udgifter til aflønning af konsulent.
- 8.2. Øvrige vilkår for udbetaling af tilskud fastsættes i tilsagnsbrev.

9. Information om status

- 9.1. Erhvervsstyrelsen kan til enhver tid anmode den enkelte region om udlevering af nødvendige oplysninger vedr. projektets status ift. afholdte timer af hhv. ekstern konsulent og intern regional medarbejder og samt ift. afholdelse af events, kontakter til virksomheder og indgåelse af industrielle symbioser mv.
- 9.2. Regionen er forpligtet til at stille sig til rådighed for Erhvervsstyrelsen i forbindelse med styrelsens opsamling af erfaringer og resultater af det gennemførte projekt - både under og efter gennemførelse af projektet.

10. Fortrolighed

- 10.1 Oplysninger fremlagt af en part for de øvrige parter i forbindelse med nærværende Samarbejdsaftale må alene benyttes af modtagerparterne i forbindelse med denne Samarbejdsaftale og ikke til andre formål, ligesom oplysningerne ikke må benyttes af modtagerparterne i konkurrence med den part, som stiller oplysningerne til rådighed. Derudover skal modtagerparterne beskytte oplys-

ningerne mod afsløring over for andre i samme omfang, som modtagerparterne beskytter egne oplysninger, der ikke ønskes fremlagt. Mundtlige oplysninger er alene er omfattet, såfremt fortroligheden senest 1 måned efter fremlæggelsen bekræftes skriftligt.

10.2 Forpligtelserne under denne bestemmelse gælder i 5 år efter Samarbejdsaftalens ophør.

10.3 Nærværende bestemmelse finder ikke anvendelse på følgende oplysninger:

- oplysninger som på fremlæggelsestidspunktet er almindelig kendt
- oplysninger som ved fremlæggelsen bliver almindelig kendt uden brud på nærværende fortrolighedsbestemmelse
- oplysninger som modtagerparterne allerede på fremlæggelsestidspunktet er i besiddelse af, forudsat besiddelsen kan skriftligt dokumenteres.

11. Overdragelse

11.1 Overdragelse af Samarbejdsaftalen må ikke finde sted uden de øvrige parter forudgående skriftlige samtykke.

12. Samarbejdsaftalens varighed og ophør

12.1 Aftalen træder i kraft, når alle parter har skrevet under på aftalen og ophører uden yderligere varsel den 31. december 2013. Aftalen er uopsigelig for partnerne i aftaleperioden.

Underskrifter

Region Midtjylland:

Underskrift:

7/3-2013

Navn og titel:

Lars Vildbrad, Udviklingsdirektør

Region Syddanmark:

Underskrift:

Navn og titel:

Region Nordjylland:

Underskrift: :

Navn og titel:

Region Sjælland:

Underskrift: :

Navn og titel:

Region Hovedstaden:

Underskrift: :

Navn og titel:

Erhvervsstyrelsen

Underskrift: :

15/3-2013

Navn og titel:

Christian Bruhn Rieper
Kontorchef

Bilag 1. Afsnit vedr. industrielle symbioser i "Aftale mellem regeringen og Enhedslisten om: 'Udmøntning af grønne, erhvervsrettede initiativer i Aftalerne om finansloven for 2013' (11. december 2012)"

5. Mindre spild gennem industriel symbiose

Det fremgår af aftalen om Finansloven 2013, at der reserveres "en pulje til initiativer i 2013, der understøtter bedre udnyttelse af nye markedsmuligheder og eksisterende grønne styrkepositioner." Herunder afsættes 10 mio. kr. til udbredelsen af industrielle symbioser.

Virksomheder kan skabe gensidig værdi via samarbejde om udnyttelse af spildprodukter, der normalt er omkostninger forbundet med at bortskaffe. Dette bidrager til øget ressourceeffektivitet og genanvendelse. Erfaringer viser, at genanvendelse af ressourcer i en industriel symbiose medfører et lavere økologisk fodaftryk i form af mindre samlet ressourceforbrug og CO₂-udledning, og kan fastholde produktionsarbejdspladser i Danmark og styrke konkurrenceevnen.

Formålet med indsatsen er at danne en række konkrete partnerskaber mellem virksomheder, der ønsker at indgå i industrielle symbioser, samt at sikre en selv bærende model for fremme af industrielle symbioser på længere sigt, herunder også at mobilisere fagforbund og medarbejdere i denne udvikling.

Initiativet udmøntes ved følgende 4 hovedindsatser:

- Der etableres et industrielt "dating-site", der vil danne grundlag for mulige match mellem virksomheder, der har ressourcer i overskud (affald), og virksomheder som kan udnytte denne ressource. "Dating-sitet" bygges op om en database baseret på en kortlægning af branchers og virksomheders ressourcestrømme.
- Der gennemføres et antal matchmaking events / workshops, hvor virksomheder kan mødes om mulige partnerskaber og efterfølgende får lagt deres resourcedata ind på "dating-sitet" og i databasen samt få opfølgende rådgivning af en task-force om mulige match med andre virksomheder.
- Der etableres en task-force, der kan yde rådgivning samt bistå med udarbejdelse af tekniske analyser, business cases, juridisk assistance mv. til virksomheder, der vil indgå i industrielle symbioser. En del af rådgivningen vil bestå i at matche virksomheder med hinanden, samt undersøge hvad der teknisk skal til, for at virksomheder kan bruge hinandens affald, rest- og spildprodukter. Virksomhederne vil selv skulle stå for eventuelle investeringer forbundet med etableringen af den industrielle symbiose.
- Regioner, kommuner, lokale brancheforeninger og fagforbund m.fl. involveres i kortlægningen af virksomhedernes ressourcestrømme, engageringen af virksomhederne samt i udviklingen af en selv bærende model.

Det skal desuden nærmere vurderes, hvorledes medarbejdersiden og konkret viden fra produktioner og deres ideer kan inddrages. Indsatsen admi-

nistreres af Erhvervsstyrelsen med hjemmel i lovbekendtgørelse 1715 af 16. december 2010 af lov om erhvervsfremme.